

V Liberci dne 10. října 2019

Vážená paní starostka
Vážený pan starostaObce spadající pod správní obvod
města Turnova

Obecní úřad Troskovice

došlo dne: 1.10.2019

č. 216 znak: P

Informace o současné epidemiologické situaci na Turnovsku a žádost o spolupráci

Vážená paní starostko, vážený pane starosto,

dovolte, abych Vás informoval o současné epidemiologické situaci na Turnovsku a současně Vás požádal o spolupráci.

V průběhu září letošního roku došlo k nárůstu počtu případů virové žloutenky typu A v Turnově, a to s největší pravděpodobností jako důsledek déletrvajícího výskytu tohoto onemocnění v rizikové skupině narkomanů a bezdomovců. V současné době evidujeme v této lokalitě více než 30 případů nemocných, kteří jsou, či byli, po dobu infekce izolováni ve zdravotnickém zařízení. Bezprostřední cesta přenosu nákazy, která se přenáší zejména kontaktem jako nemoc špinavých rukou, dále potravinami či vodou, zatím není známa. V rámci epidemiologického šetření se zaměřujeme na všechna relevantní vehikula, provádíme zvýšený zdravotní dozor v celé oblasti, provedli jsme a provádíme očkování rizikových skupin a pod lékařským dohledem je již více než stovka kontaktů nemocných. O situaci a opatřeních jsme jednali s vedením města Turnov i se všemi řediteli školských zařízení.

Situace, která zatím není důvodem k jakékoliv panice, však vyžaduje informovanost obyvatelstva o dodržování hygienických zásad osobní hygieny, hygieny potravin i předběžné opatrnosti týkající se např. využívání závlahových vod, vyvarování se užívání potravin z neproověřených zdrojů či rizikového chování. V této souvislosti Vám zasílám písemně i elektronickou cestou leták se základními informacemi i instruktážní návod pro správné mytí rukou. Tato zdánlivě jednoduchá opatření jsou spolu s očkovaním velmi efektivním nástrojem prevence vzniku onemocnění.

Prosím tedy o zprostředkování informace obyvatelům Vaší obce či města.

Děkuji za spolupráci a jsem pozdravem.

MUDr. Vladimír Valenta, Ph.D.
ředitel Krajské hygienické stanice Libereckého kraje
se sídlem v Liberci.

VIROVÁ ŽLOUTENKA TYPU A (VHA) - informace

Virový zánět jater (žloutenka) typu A (VHA) je onemocnění vyskytující se po celém světě. Je vyvolán virem hepatitidy A.

Inkubační doba, tj. doba od vniknutí viru do organismu k prvním příznakům onemocnění, je 15 - 50 dní.

Již koncem inkubační doby bývají přítomny necharakteristické **příznaky**. Nejčastěji se jedná o projevy chřipkové (tj. zvýšená teplota, bolesti hlavy, bolesti svalů, únava, rýma, kašel, zánět spojivek), žaludeční a střevní (nechutenství, nevolnost, zvracení, průjem, jindy naopak zácpa, říhání, nadýmání, tlak v pravém podžebří). Vzácněji dochází k projevům kloubním (bolestem, otokům), kožním (svědění, někdy i vyrážce), nervovým (bolestem hlavy, zánětlivým postižením jednoho i více nervů). Po této fázi ohlašující příchod nemoci nastupuje vlastní fáze onemocnění, kdy dochází ke zhoršení potíží a často se objevuje „žloutenka“. Současně s ní má pacient tmavší moč, světlou stolicí a svědění kůže. Někdy výše uvedené necharakteristické příznaky chřipkové, žaludeční a střevní nemusí být přítomny vůbec a nemocného přivádí k lékaři žluté zbarvení kůže a bělma oka. Jindy se naopak „žloutenka“ nevyvine, mluvíme o formě anikterické, která je obzvláště závažná pro šíření onemocnění do okolí.

Zdrojem onemocnění je infikovaný (nakažený) člověk, u něhož je virus přítomen ve stolici již ve druhé polovině inkubační doby a 1 - 3 týdny po začátku klinického onemocnění. V krvi infikovaného je virus přítomen krátce, jen několik dní před začátkem a vzácně několik dní po začátku klinického onemocnění.

Z toho vyplývají i **nejčastější cesty přenosu** virové hepatitidy typu A. Přenos **stolici infikovaného člověka** hraje nejzávažnější roli, ať už se jedná o přenos přímý od osoby k osobě, např. **špinavými rukama**, ale i nepřímý, **znečištěnou (kontaminovanou) vodou nebo potravinami a znečištěnými předměty**. V případě vody se nejedná pouze o její pití, ale nebezpečné jsou např. i saláty, ovoce nebo jiné tepelně nezpracované potraviny, které byly znečištěnou vodou před jídlem omyty nebo kostky ledu, připravené ze závadné vody. Přenos **krví** je vzácný (zaznamenán byl např. u uživatelů drog).

Důležité je dodržování osobní hygieny - samozřejmostí je časté **mytí rukou** po použití toalety a před jídlem.

Je možná aktivní imunizace, **očkování**, které není hrazeno zdravotní pojišťovnou, ale některé zdravotní pojišťovny poskytují na toto očkování příspěvek.

Opatření proti vzniku a šíření tohoto onemocnění se provádějí v **ohnisku nákazy**, tj. v prostředí, ve kterém se nemocný pohyboval posledních 14 dní inkubační doby před prvními příznaky (rodina, předškolní a školní zařízení, ubytovny a internáty, apod.).

Osoby v ohnisku nákazy se stávají osobami podezřelými z nákazy a jsou povinny podrobit se opatřením stanoveným § 64 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Je jim stanoven **zvýšený zdravotnický dozor**. Lékařský dohled v rámci zvýšeného zdravotnického dozoru provádí registrující praktický nebo praktický dětský lékař. Ze zvýšeného zdravotnického dozoru jsou vyloučeny osoby, u kterých se prokáže prvním vyšetřením imunita proti VHA buď po předchozím prožití této nákazy, nebo po očkování. U ostatních trvá **zvýšený zdravotnický dozor 50 dnů od posledního kontaktu** s nemocným. Lékařský dohled spočívá v lékařských prohlídkách v předepsaných intervalech, spojených s **vyšetřováním krve a zjišťováním klinických příznaků onemocnění**. **Osoby ve zvýšeném zdravotnickém dozoru**

nesmí vykonávat epidemiologicky závažné činnosti (např. práci, při které přicházejí do kontaktu s potravinami), **nesmí se účastnit hromadných akcí, při kterých se vyžaduje bezinfekčnost účastníků** (dětské letní tábory, školy v přírodě, ozdravovny a lázně, brigády), **jsou vyloučeny z dárčovství krve a jiného biologického materiálu, nesmí navštěvovat veřejné bazény a sauny a musí provádět desinfekci na WC a prostorách jimi užívaných.** **Léčba** virového zánětu jater typu A je ze zákona povinná za hospitalizace na infekčním oddělení. Součástí léčby jsou dietní a režimová opatření, nezbytný je zákaz alkoholu. **Prožití** onemocnění zanechává **dlouhodobou imunitu**, která však nechrání proti jiným typům virového zánětu jater.

MUDr. Jana Prattingerová
ředitelka odboru protiepidemického

ŽLOUTENKA A

Co je to žloutenka A?

Žloutenka typu A je velice nakažlivé infekční onemocnění jater způsobené virem, který je přítomen ve stolici a krvi. Toto onemocnění je známé jako nemoc špinavých rukou.

Kdo je v nebezpečí?

Každý, zejména ti, kteří užívají drogy a osoby bez domova. Virus se šíří z člověka na člověka a může způsobovat epidemii.

CHRAŇTE SEBE I OSTATNÍ

MYJTE SI RUCE

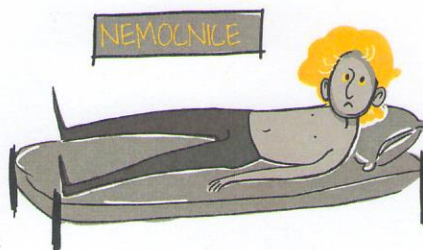
NECHTE SE OČKOVAT

Očkování je bezpečné a účinné.

Žloutenka A je závažné onemocnění

Pokud máte příznaky žloutenky, vyhledejte lékaře. Onemocnění může probíhat závažně.

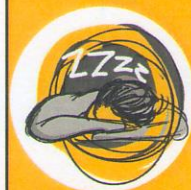

PŘÍZNAKY

Bolest břicha

**Žlutá pleť
nebo oči**

Únava

**Tmavá moč
nebo světlá
stolice**

**Ztráta chuti k
jídlu**

Zvracení

Průjem

Teplota

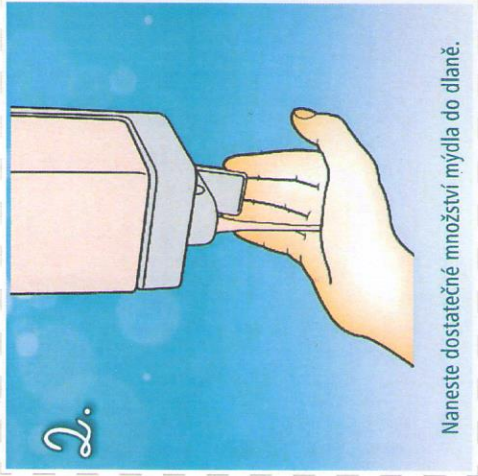
Nevolnost

Bolest kloubů

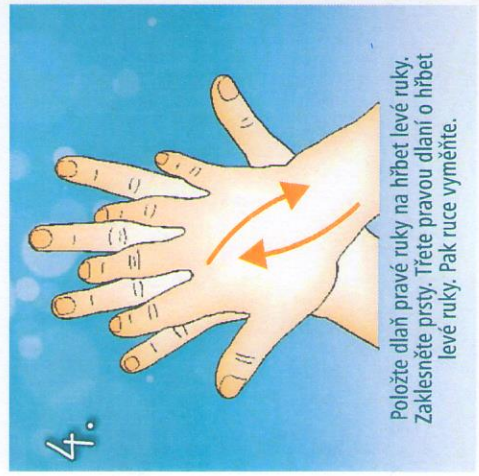
Navlhčete si ruce pod tekoucí vodou.

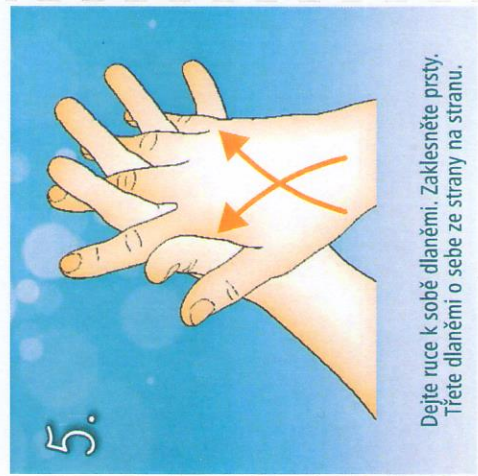
Naneste dostatečné množství mýdla do dlaně.

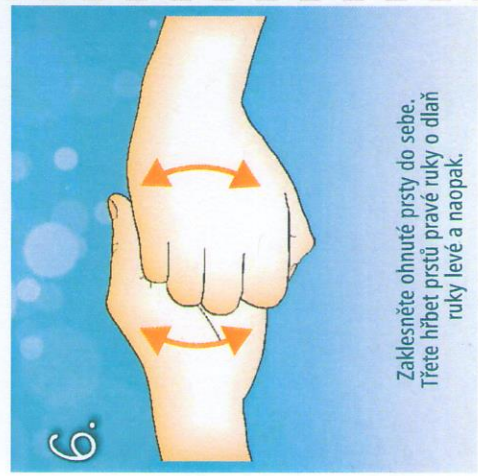
Třete dlaní o dlaň krouživým pohybem.

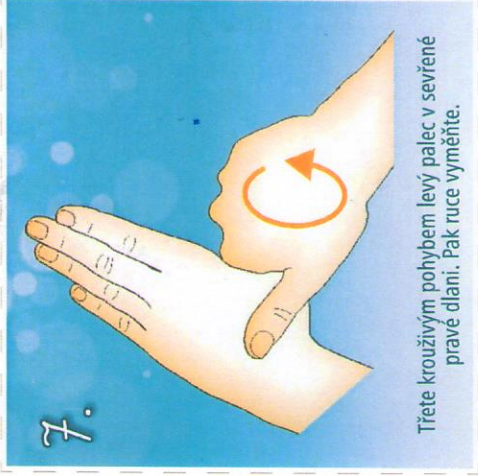
Položte dlaň pravé ruky na hřbet levé ruky. Zaklesněte prsty. Třete pravou dlaní o hřbet levé ruky. Pak ruce vyměňte.

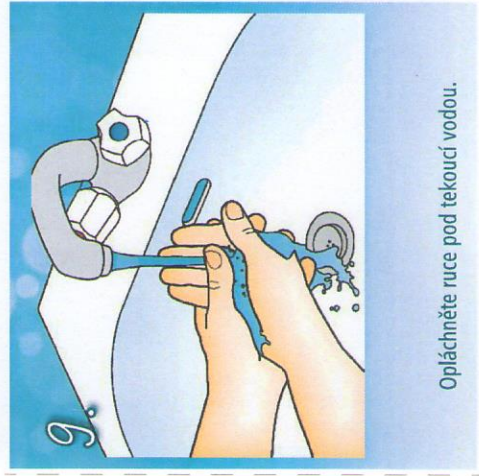
Dejte ruce k sobě dlaněmi. Zaklesněte prsty. Třete dlaněmi o sebe ze strany na stranu.

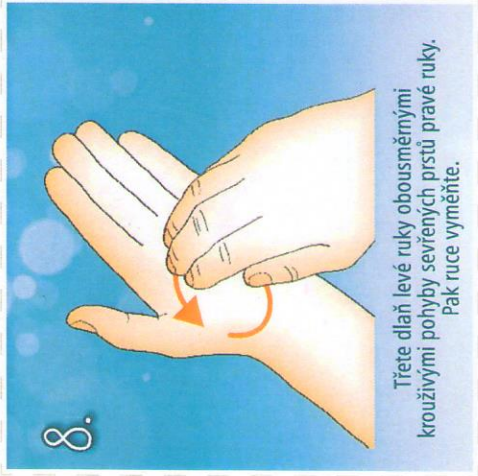
Zaklesněte ohnuté prsty do sebe. Třete hřbet prstů pravé ruky o dlaň ruky levé a naopak.

Třete krouživým pohybem levý palec v sevřené pravé dlani. Pak ruce vyměňte.

Opláchněte ruce pod tekoucí vodou.

Třete dlaň levé ruky obousměrnými krouživými pohyby sevřených prstů pravé ruky. Pak ruce vyměňte.

Ruce si pečlivě osušte. Jednorázový ručník použijte k zastavení kohoutku.

JAK SI SPRÁVNĚ MÝT RUCE

Zpracováno s využitím publikace „SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE:

Směrnice SZO Hygiena rukou ve zdravotnictví: Souhrn. Praha: Ministerstvo zdravotnictví České republiky, 2011.“

Vydal Státní zdravotní ústav Praha za finanční podpory MZ ČR v rámci projektu „Významné dny ve zdravotnictví v kontextu podpory zdraví“. NPZ-PPZ 2017. Praha, 2017.
Grafické zpracování Daniela Sladké, ARGi, spol. s r.o.